

ISIRI

10953

1st. edition

جمهوری اسلامی ایران
Islamic Republic of Iran

مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران

Institute of Standards and Industrial Research of Iran

استاندارد ملی ایران

۱۰۹۵۳

چاپ اول

مصالح ساختمانی - فرآورده‌های عایق‌کاری
حرارتی - فوم فنلی کارخانه‌ای - ویژگی‌ها

**Construction materials -
Thermal insulation products -Factory made
products of expanded of phenolic foam -
Specifications**

مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران

تهران - خیابان ولیعصر، ضلع جنوبی میدان ونک، پلاک ۱۲۹۴، صندوق پستی: ۱۴۱۵۵-۶۱۳۹

تلفن: ۸۸۸۷۹۴۶۱-۵

دورنگار: ۸۸۸۸۷۱۰۳ و ۸۸۸۸۷۰۸۰

کرج - شهر صنعتی، صندوق پستی ۳۱۵۸۵-۱۶۳

تلفن: ۰۲۶۱(۲۸۰۶۰۳۱-۸)

دورنگار: ۰۲۶۱(۲۸۰۸۱۱۴)

پیام نگار: standard@isiri.org.ir

وبگاه: www.isiri.org

بخش فروش، تلفن: ۰۲۶۱(۲۸۱۸۹۸۹)، دورنگار: ۰۲۶۱(۲۸۱۸۷۸۷)

بهای: ۴۱۲۵ ریال

Institute of Standards and Industrial Research of IRAN

Central Office: No.1294 Valiaser Ave. Vanak corner, Tehran, Iran

P. O. Box: 14155-6139, Tehran, Iran

Tel: +98 (21) 88879461-5

Fax: +98 (21) 88887080, 88887103

Headquarters: Standard Square, Karaj, Iran

P.O. Box: 31585-163

Tel: +98 (261) 2806031-8

Fax: +98 (261) 2808114

Email: standard @ isiri.org.ir

Website: www.isiri.org

Sales Dep.: Tel: +98(261) 2818989, Fax.: +98(261) 2818787

Price: 4125 Rls.

بهنام خدا

آشنایی با مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران

مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران به موجب بند یک ماده ۳ قانون اصلاح قوانین و مقررات مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران، مصوب بهمن ماه ۱۳۷۱ تنها مرجع رسمی کشور است که وظیفه تعیین، تدوین و نشر استانداردهای ملی (رسمی) ایران را به عهده دارد.

تدوین استاندارد در حوزه های مختلف در کمیسیون های فنی مرکب از کارشناسان مؤسسه^{*} صاحب نظران مراکز و مؤسسات علمی، پژوهشی، تولیدی و اقتصادی آگاه و مرتبط انجام می شود و کوششی همگام با مصالح ملی و با توجه به شرایط تولیدی، فناوری و تجاری است که از مشارکت آگاهانه و منصفانه صاحبان حق و نفع، شامل تولیدکنندگان، مصرفکنندگان، صادرکنندگان و وارد کنندگان، مراکز علمی و تخصصی، نهادها، سازمان های دولتی و غیر دولتی حاصل می شود. پیش نویس استانداردهای ملی ایران برای نظرخواهی به مراجع ذی نفع و اعضای کمیسیون های فنی مربوط ارسال می شود و پس از دریافت نظرها و پیشنهادها در کمیته ملی مرتبط با آن رشته طرح و در صورت تصویب به عنوان استاندارد ملی (رسمی) ایران چاپ و منتشر می شود.

پیش نویس استانداردهایی که مؤسسات و سازمان های علاقه مند و ذیصلاح نیز با رعایت ضوابط تعیین شده تهیه می کنند در کمیته ملی طرح و بررسی و در صورت تصویب، به عنوان استاندارد ملی ایران چاپ و منتشر می شود. بدین ترتیب، استانداردهایی ملی تلقی می شود که بر اساس مفاد نوشته شده در استاندارد ملی ایران شماره ۵ تدوین و در کمیته ملی استاندارد مربوط که مؤسسه استاندارد تشکیل می دهد به تصویب رسیده باشد.

مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران از اعضای اصلی سازمان بین المللی استاندارد (ISO)^۱ کمیسیون بین المللی الکترونیک (IEC)^۲ و سازمان بین المللی اندازه شناسی قانونی (OIML)^۳ است و به عنوان تنها رابط^۴ کمیسیون کدکس غذایی (CAC)^۵ در کشور فعالیت می کند. در تدوین استانداردهای ملی ایران ضمن توجه به شرایط کلی و نیازمندی های خاص کشور، از آخرین پیشرفت‌های علمی، فنی و صنعتی جهان و استانداردهای بین المللی بهره‌گیری می شود.

مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران می تواند با رعایت موازین پیش بینی شده در قانون، برای حمایت از مصرف کنندگان، حفظ سلامت و ایمنی فردی و عمومی، حصول اطمینان از کیفیت محصولات و ملاحظات زیست محیطی و اقتصادی، اجرای بعضی از استانداردهای ملی ایران را برای محصولات تولیدی داخل کشور و / یا اقلام وارداتی، با تصویب شورای عالی استاندارد، اجباری نماید. مؤسسه می تواند به منظور حفظ بازارهای بین المللی برای محصولات کشور، اجرای استاندارد کالاهای صادراتی و درجه‌بندی آن را اجباری نماید. همچنین برای اطمینان بخشیدن به استفاده کنندگان از خدمات سازمانها و مؤسسات فعلی در زمینه مشاوره، آموزش، بازرگانی، ممیزی و صدور گواهی سامانه های مدیریت کیفیت و مدیریت زیست محیطی، آزمایشگاه ها و مراکز کالیبراسیون (واسنجی) و سایل سنجش، مؤسسه استاندارد این گونه سازمان ها و مؤسسات را بر اساس ضوابط نظام تأیید صلاحیت ایران ارزیابی می کند و در صورت احراز شرایط لازم، گواهینامه تأیید صلاحیت به آن ها اعطا و بر عملکرد آنها نظارت می کند. ترویج دستگاه بین المللی یکاهما، کالیبراسیون (واسنجی) و سایل سنجش، تعیین عیار فلزات گرانیها و انجام تحقیقات کاربردی برای ارتقای سطح استانداردهای ملی ایران از دیگر وظایف این مؤسسه است.

* مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران

1- International Organization for Standardization

2 - International Electro technical Commission

3- International Organization for Legal Metrology (Organization International de Metrologie Legal)

4 - Contact Point

5 - Codex Alimentarius Commission

کمیسیون فنی تدوین استاندارد
«مصالح ساختمانی - فراوردهای عایق کاری حرارتی، فوم فنلی کارخانه‌ای - ویژگی‌ها»

سمت و / یا نمایندگی

پژوهشگاه پلیمر و پتروشیمی ایران

رئیس:

بوسفی، علی اکبر
(دکترای مهندسی شیمی)

دبیران:

مرکز تحقیقات ساختمان و مسکن

ویسه، سهراب

(دکترای مهندسی معدن)

مرکز تحقیقات ساختمان و مسکن

خدابنده، ناهید

(کارشناس شیمی)

اعضا:

مرکز تحقیقات ساختمان و مسکن

بختیاری، سعید

(کارشناس ارشد مهندسی شیمی)

مرکز تحقیقات ساختمان و مسکن

تقی اکبری، لیلا

(کارشناس ارشد شیمی)

مرکز تحقیقات ساختمان و مسکن

حکاکی فرد، علی

(کارشناس ارشد مهندسی مکانیک)

مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران

حمیدی، عباس

(کارشناس ارشد مهندسی مواد ساختمانی)

شرکت فوم گستر

خاتمی ، محمد رضا

(کارشناس فنی)

شرکت بهینه سازی مصرف سوخت کشور

لنکرانی، مهرناز

(کارشناس ارشد معماری)

ماجدی اردکانی، محمد حسین

(کارشناس شیمی)

مرکز تحقیقات ساختمان و مسکن

مالمیر، شهاب

(کارشناس مهندسی معدن)

مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران

محتبوی، سید علیرضا

(کارشناس مهندسی مواد و سرامیک)

مرکز تحقیقات ساختمان و مسکن

هدايتها، محمد جعفر

(کارشناس فیزیک)

وزارت صنایع و معادن

یگانی، فرشته

(کارشناس مهندسی عمران)

فهرست مندرجات

صفحة	عنوان
ج	آشنایی با مؤسسه استاندارد
د	کمیون فنی تدوین استاندارد
	پیش گفتار ح
۹	هدف ۱
۹	دامنه کاربرد ۲
۱۰	مراجع الزامی ۳
۱۲	اصطلاحات و تعاریف، نمادها، اختصارات و یکاها ۴
۱۵	الزامات ۵
۱۵	کلیات ۱-۵
۱۵	الزامات برای تمام کاربردها ۲-۵
۱۵	مقاومت حرارتی و ضریب هدایت حرارتی ۱-۲-۵
۱۶	طول و عرض ۲-۲-۵
۱۶	ضخامت ۳-۲-۵
۱۷	گونیا بودن ۴-۲-۵
۱۷	تخت بودن ۵-۲-۵
۱۷	پایداری ابعادی ۶-۲-۵
۱۸	رفتار خمی ۷-۲-۵
۱۸	واکنش در برابر آتش ۸-۲-۵
۱۸	الزامات برای کاربردهای خاص ۳-۵
۱۸	کلیات ۱-۳-۵
۱۸	پایداری ابعادی تحت شرایط معین ۲-۳-۵
۱۹	مقاومت فشاری ۳-۳-۵
۱۹	مقاومت کششی عمود بر سطوح ۴-۳-۵
۱۹	بار متتمرکز ۵-۳-۵
۲۰	خزش فشاری ۶-۳-۵
۲۰	جذب آب ۷-۳-۵
۲۱	انتقال بخار آب ۸-۳-۵
۲۱	چگالی ظاهري ۹-۳-۵
۲۱	مقدار سلول بسته ۱۰-۳-۵

ادامه فهرست مندرجات

صفحة		عنوان
۲۲	روش‌های آزمون	۶
۲۲	نمونه‌برداری	۱-۶
۲۲	تثبیت شرایط	۲-۶
۲۲	انجام آزمون	۳-۶
۲۲	کلیات	۱-۳-۶
۲۲	مقاومت حرارتی و ضریب هدایت حرارتی	۲-۳-۶
۲۵	کد شناسایی	۷
۲۶	ارزیابی انطباق	۸
۲۷	نشانه‌گذاری و برچسب گذاری	۹
۲۸	پیوست الف (الزامی) تعیین مقادیر اعلام شده مقاومت حرارتی و ضریب هدایت حرارتی	
۲۲	پیوست ب (الزامی) کنترل تولید کارخانه	
۲۵	پیوست پ (الزامی) تعیین مقادیر زمان‌مند ضریب هدایت حرارتی و مقاومت حرارتی	
۳۲	پیوست ت (اطلاعاتی) خواص اضافی	

پیش گفتار

استاندارد "مصالح ساختمانی، فراورده‌های عایق کاری حرارتی فوم فنلی کارخانه‌ای-ویژگی‌ها"، که پیش نویس آن در کمیسیون های مربوط توسط مرکز تحقیقات ساختمان و مسکن تهیه و تدوین شده و در یکصد و نود و هشتاد و چهل اجلاس کمیته ملی استاندارد مهندسی ساختمان و مصالح و فراورده‌های ساختمانی مورخ ۱۳۸۷/۸/۷ تصویب شد، اینک این استاندارد به استناد بند یک ماده ۳ قانون اصلاح قوانین و مقررات مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران، مصوب بهمن ماه ۱۳۷۱، به عنوان استاندارد ملی ایران منتشر می‌شود.

برای حفظ همگامی و هماهنگی با تحولات و پیشرفت های ملی و جهانی در زمینه صنایع، علوم و خدمات، استانداردهای ملی ایران در موقع لزوم تجدید نظر خواهد شد و هر پیشنهادی که برای اصلاح و تکمیل این استانداردها ارائه شود، هنگام تجدید نظر در کمیسیون فنی مربوط مورد توجه قرار خواهد گرفت . بنابراین، باید همواره از آخرین تجدیدنظر استانداردهای ملی استفاده کرد.

منبع و مأخذی که برای تهیه این استاندارد مورد استفاده قرار گرفته به شرح زیر است:

EN 13166-1:2001, Thermal insulation products for buildings -Factory made products of phenolic foam (PF) Specification.

مصالح ساختمانی- فراوردهای عایق کاری حرارتی، فوم فنلی کارخانه‌ای - ویژگی‌ها

۱ هدف

هدف از تدوین این استاندارد تعیین الزاماتی فراورده‌های کارخانه‌ای فوم فنلی (PF)^۱، با روکش یا بدون آن، به منظور کاربرد در عایق‌کاری حرارتی ساختمان‌ها است. این فراوردها با اشكال تخته‌ای و ورقه‌ای تولید می‌شوند.

۲ دامنه کاربرد

۱-۲ این استاندارد خصوصیات فراورده را شرح می‌دهد و شامل روش‌های آزمون، ارزیابی انطباق، نشانه گذاری و برچسب گذاری است.

۲-۲ فراورده‌های مشمول این استاندارد همچنین در سامانه‌های عایق کاری حرارتی پیش ساخته و پنلهای کامپوزیتی کاربرد دارند، ولی عملکرد سامانه‌های مربوط به این فراوردها را شامل نمی‌شود.

۳-۲ این استاندارد تراز مورد نیاز خاصیتی معین از یک فراورده مشخص را برای آنکه در یک کاربرد خاص مناسب باشد، تعیین نمی‌کند. ترازهایی را که برای کاربرد معین مورد نیاز است باید در مقررات یا استانداردهایی که با این استاندارد مغایرت ندارند، یافت.

۴-۲ این استاندارد فراوردهایی با مقاومت حرارتی اعلام شده کمتر از $W/m^2.K^{0.5}$ و ضریب هدايت حرارتی اعلام شده بیشتر از $(m.K)^{0.065W}$ در $10^{\circ}C$ را شامل نمی‌شود.

۵-۲ این استاندارد فراوردهای عایق کاری درجا و فراوردهای مورد استفاده در عایق کاری تأسیسات ساختمانی و تجهیزات صنعتی یا فراوردهای مورد نظر برای عایق کاری صوتی را شامل نمی‌شود.

مدارک الزامی زیر حاوی مقرراتی است که در متن این استاندارد ملی ایران به آنها ارجاع داده شده است. بدین ترتیب آن مقررات جزئی از این استاندارد ملی ایران محسوب می شود. در صورتی که به مدرکی یا ذکر تاریخ انتشار ارجاع داده شده باشد، اصلاحیه‌ها و تجدید نظرهای بعدی آن مورد نظر این استاندارد ملی ایران نیست. در مورد مدرکی که بدون ذکر تاریخ انتشار به آنها ارجاع داده شده است همواره آخرین تجدید نظر و اصلاحیه‌های بعدی آنها مورد نظر است.

استفاده از مراجع زیر برای این استاندارد الزامی است :

- ۱-۳ استاندارد ملی ایران شماره ۷۱۱۳: سال ۱۳۸۳، استاندارد مصالح ساختمانی، فراورده‌های عایق‌کاری حرارتی، تعیین طول و عرض - روش آزمون.
- ۲-۳ استاندارد ملی ایران شماره ۷۱۱۴: سال ۱۳۸۳، مصالح ساختمانی، فراورده‌های عایق‌کاری حرارتی، تعیین ضخامت - روش آزمون.
- ۳-۳ استاندارد ملی ایران شماره ۷۱۱۵: سال ۱۳۸۳، مصالح ساختمانی، فراورده‌های عایق‌کاری حرارتی، تعیین گونیا بودن - روش آزمون.
- ۴-۳ استاندارد ملی ایران شماره ۷۱۱۶: سال ۱۳۸۳، مصالح ساختمانی، فراورده‌های عایق‌کاری حرارتی، تعیین تخت بودن - روش آزمون.
- ۵-۳ استاندارد ملی ایران شماره ۷۱۱۷: سال ۱۳۸۳، مصالح ساختمانی، فراورده‌های عایق‌کاری حرارتی، تعیین رفتار فشاری - روش آزمون.
- ۶-۳ استاندارد ملی ایران شماره ۷۱۱۸: سال ۱۳۸۳، مصالح ساختمانی، فراورده‌های عایق‌کاری حرارتی، تعیین چگالی ظاهري - روش آزمون.
- ۷-۳ استاندارد ملی ایران شماره ۷۲۹۳: سال ۱۳۸۳، مصالح ساختمانی، فراورده‌های عایق‌کاری حرارتی، تعیین پایداری ابعادی در شرایط آزمایشگاهی 23°C و رطوبت نسبی 50% - روش آزمون.
- ۸-۳ استاندارد ملی ایران شماره ۷۲۹۴: سال ۱۳۸۳، مصالح ساختمانی، فراورده‌های عایق‌کاری حرارتی، تعیین پایداری ابعادی تحت شرایط دما و رطوبت معین - روش آزمون.
- ۹-۳ استاندارد ملی ایران شماره ۷۲۹۶: سال ۱۳۸۳، مصالح ساختمانی، فراورده‌های عایق‌کاری حرارتی، تعیین خزش فشاری - روش آزمون.
- ۱۰-۳ استاندارد ملی ایران شماره ۷۱۱۹: سال ۱۳۸۳، مصالح ساختمانی، فراورده‌های عایق‌کاری حرارتی، تعیین مقاومت کششی عمود بر سطوح - روش آزمون.
- ۱۱-۳ استاندارد ملی ایران شماره ۷۱۲۰: سال ۱۳۸۳، مصالح ساختمانی، فراورده‌های عایق‌کاری حرارتی، تعیین جذب آب کوتاه مدت از طریق غوطه ور سازی جزیی - روش آزمون.

- ۱۲-۳ استاندارد ملی ایران شماره ۸۰۸۴: سال ۱۳۸۴، مصالح ساختمانی، فراورده‌های عایق کاری حرارتی- واژه نامه
- ۱۳-۳ استاندارد ملی ایران شماره ۷۲۷۱-۴: سال ۱۳۸۴، واکنش در برابر آتش برای مصالح و اجزای ساختمانی، روش آزمون قسمت چهارم- قابلیت افزایش فراورده‌های ساختمانی در برخورد مستقیم شعله (آزمون منبع تک شعله)
- ۱۴-۳ استاندارد ملی ایران شماره ۷۲۹۹: سال ۱۳۸۳، مصالح ساختمانی، فراورده‌های عایق کاری حرارتی، تعیین خواص انتقال بخار آب - روش آزمون.
- ۱۵-۳ استاندارد ملی ایران شماره ۷۳۰۰: سال ۱۳۸۳، مصالح ساختمانی، فراورده‌های عایق کاری حرارتی، تعیین جذب آب دراز مدت از طریق غوطه‌ور سازی - روش آزمون.
- ۱۶-۳ استاندارد ملی ایران شماره ۷۳۰۲: سال ۱۳۸۳، مصالح ساختمانی، فراورده‌های عایق کاری حرارتی، تعیین مقاومت خمی - روش آزمون.
- ۱۷-۳ استاندارد ملی ایران شماره ۸۲۹۹: سال ۱۳۸۴، استاندارد طبقه بندی مصالح و فراورده‌ها و اجزای ساختمانی از نظر عملکرد واکنش در برابر آتش.
- ۱۸-۳ استاندارد ملی ایران شماره ۷۳۰۳: سال ۱۳۸۳، مصالح ساختمانی، فراورده‌های عایق کاری حرارتی، تعیین مقاومت برشی - روش آزمون.
- ۱۹-۳ استاندارد ملی ایران شماره ۸۶۲۱: سال ۱۳۸۵، مصالح ساختمانی، فراورده‌های عایق کاری حرارتی، تعیین مقاومت حرارتی و ضریب هدایت حرارتی بوسیله لوح گرم محافظت شده و روش جریان حرارت سنج فراورده‌های با مقاومت حرارتی زیاد و متوسط- روش آزمون.

- 3-20** EN 12939:2001, Thermal performance of building materials and products- Determination of thermal resistance by means of guarded hot plate and heat flow meter methods- Thick Products of high and medium thermal resistance.
- 3-21** EN ISO 4590:2000 , Cellular plastics- Determination of volume percentage of open and closed cells of rigid materials (ISO 4590:1981).
- 3-22** EN 12429:1997, Thermal insulating products for building applications - conditioning of moisture equilibrium under specified temperature and humidity conditions.
- 3-23** EN 13172:2001, Thermal insulating products- Evaluation of conformity.
- 3-24** EN 13823:2002 , Reaction to fire tests for building products - building products excluding floorings exposed to the thermal attack by a single burning item.
- 3-25** ISO EN 12491:1997, Statistical methods for quality control of building materials and components.
- 3-26** ASTM D3985-1995 ,Standard test method for oxygen gas transmission rate through plastic film and sheeting using a coulometric sensor.

۴ اصطلاحات و تعاریف، نمادها، اختصارات و یکاها

۱-۴

اصطلاحات و تعاریف

در این استاندارد علاوه بر اصطلاحات و تعاریف تعیین شده در استاندارد بند ۳-۱۳، اصطلاحات و تعاریف زیر نیز به کار می‌روند:

۱-۱-۴

فوم فنلی (PF)

فوم سلولی صلبی است با ساختار پلیمری که در ابتدا از بسپارش تراکمی^۱ فنل، همولوگ‌ها و/ یا مشتقات آن، با آلدهیدها یا کتن‌ها ساخته می‌شود.

۲-۱-۴

تحته، دال

فراورده عایق‌کاری صلب یا نیمه صلبی با سطح مقطع و شکل مستطیل که در آن ضخامت یکنواخت و اساساً کوچکتر از ابعاد دیگر است.

۲-۱-۴

تحته، دال

فراورده عایق‌کاری صلب یا نیمه صلبی با سطح مقطع و شکل مستطیل که در آن ضخامت یکنواخت و اساساً کوچکتر از ابعاد دیگر است.

یادآوری - تخته‌ها معمولاً از دال‌ها نازک‌تر هستند. آنها را به شکل لبه‌دار^۲ نیز می‌توان تولید کرد.

۳-۱-۴

چند لایه

ترکیبی از دو یا چند ماده که در حین تولید به یکدیگر متصل می‌شوند تا یک فراورده منفرد تولید شود.

---

1 -Polycondensation

2 -Tapered

۴-۱-۴

تراز

مقدار معینی که حد بالایی یا پایینی یک الزام است. تراز از طریق مقدار اعلام شده مشخصه مربوط تعیین می‌شود.

۵-۱-۴

کلاس

ترکیبی از دو تراز یک خاصیت است که عملکرد باید بین آن دو قرار گیرد.

۲-۴

نمادها، اختصارات و یکاهای

نمادها و یکاهایی که در این استاندارد استفاده می‌شود به شرح زیر است:

یکا	کمیت	نماد
mm	عرض	b
mm	ضخامت	d
mm	ضخامت اسمی فراورده	d_N
mm	تغییر کلی در تخت بودن	Δs
%	تغییر نسبی در عرض	$\Delta \varepsilon_b$
%	تغییر نسبی در ضخامت	$\Delta \varepsilon_d$
%	تغییر نسبی در طول	$\Delta \varepsilon_l$
W/(m.K)	نحو زمانمندی ضریب هدایت حرارتی	$\Delta \lambda_a$
W/(m.K)	نحو زمانمندی ضریب هدایت حرارتی چنانچه به روش ورقه کردن تعیین شود	$\Delta \lambda_s$
%	خرش فشاری	ε_{ct}
%	کاهش ضخامت کل	ε_t
-	ضریب مربوط به تعداد نتایج آزمون در دسترس	k
-	تعداد نتایج آزمون ضریب هدایت حرارتی زمانمند شده	k_a
-	تعداد نتایج آزمون ضریب هدایت حرارتی اولیه	K_i
mm	طول	l
W/(m.K)	ضریب هدایت حرارتی %. ۹۰ از آزمونهای با ضریب اطمینان ۹۰٪	$\lambda_{90/90}$
W/(m.K)	ضریب هدایت حرارتی اعلام شده	λ_D
W/(m.K)	یک نتیجه آزمون ضریب هدایت حرارتی	λ_l
W/(m.K)	متوسط ضریب هدایت حرارتی	λ_{mean}
W/(m.K)	متوسط مقادیر ضریب هدایت حرارتی زمانمند شده	$\lambda_{mean,a}$

$W/(m.K)$	متوسط مقادیر ضریب هدایت حرارتی اولیه	$\lambda_{mean,i}$
-	ضریب مقاومت در برابر نفوذ بخار آب	μ
-	تعداد نتایج آزمون	n
$m^2.K/W$	مقاومت حرارتی٪ از آزمونهای با سطح اطمینان ۹۰٪	$R_{90/90}$
$m^2.K/W$	مقاومت حرارتی اعلام شده	R_D
$m^2.K/W$	یک نتیجه آزمون مقاومت حرارتی	R_I
$m^2.K/W$	متوسط مقاومت حرارتی	R_{mean}
kg/m^3	چگالی ظاهری	ρ_a
mm/m	انحراف از گونیا بودن در طول یا عرض	S_b
mm	انحراف از گونیا بودن در ضخامت	S_d
mm	انحراف از تخت بودن	S_{max}
$m^2.K/W$	تخمین انحراف معیار مقاومت حرارتی	S_R
$W/(m.K)$	تخمین انحراف معیار ضریب هدایت حرارتی	S_λ
$W/(m.K)$	تخمین انحراف معیار ضریب هدایت حرارتی زمان مند	$S_{\lambda,a}$
$W/(m.K)$	تخمین انحراف معیار ضریب هدایت حرارتی اولیه در مدت ۹۰ روز بعد از تولید	$S_{\lambda,i}$
kPa	مقاومت خمشی	σ_b
kPa	تنش فشاری	σ_c
kPa	مقاومت فشاری	σ_m
kPa	مقاومت کششی عمود بر سطوح	σ_{mt}
%	جذب آب دراز مدت با غوطه ورسازی	W_{lp}
%	جذب آب کوتاه مدت	W_p
%	مقدار سلول بسته (تصحیح شده)	Ψ_0
$m^2.h.Pa/mg$	مقاومت در برابر بخار آب	Z
نماد مقدار اعلام شده چگالی ظاهری		
AD		
نماد تراز اعلام شده خرزش فشاری		
$CC(i_1/i_2/y) \sigma_c$		
نماد تراز اعلام شده مقاومت یا تنش فشاری		
CS(Y)		
نماد مقدار اعلام شده سلول بسته		
CV		
نماد مقدار اعلام شده برای پایداری ابعادی در دمای معین		
DS(T+)		
نماد تراز اعلام شده پایداری ابعادی در دمای $-20^{\circ}C$		
DS(T-)		
نماد مقدار اعلام شده برای پایداری ابعادی تحت رطوبت و دمای معین		
DS(TH)		
نماد تراز اعلام شده برای ضریب مقاومت نفوذ بخار آب		
MU		
نماد کلاس اعلام شده برای رواداری های ضخامت		
T		
نماد تراز اعلام شده برای مقاومت کششی عمود بر سطوح		
TR		
نماد تراز اعلام شده برای جذب آب دراز مدت از طریق غوطه ورسازی جزیی		
WL(P)		
نماد تراز اعلام شده برای جذب آب کوتاه مدت		
WS		
نماد مقدار اعلام شده برای مقاومت در برابر بخار آب		
Z		

۱-۵ کلیات

خواص فراورده باید بر اساس بند ۶ این استاندارد ارزیابی شود. برای مطابقت با این استاندارد، فراورده باید با الزامات بند ۲-۵، و در صورت نیاز با الزامات بند ۳-۵، مطابقت داشته باشد.

یادآوری - اطلاعات درباره سایر خواص در پیوست ت آمده است.

یک نتیجه آزمون برای یک خاصیت فراورده، میانگینی از مقادیر اندازه‌گیری شده تعدادی از آزمونه‌ها است که در جدول ۷ داده شده است.

۲-۵ الزامات برای تمام کاربردها

۱-۲-۵ مقاومت حرارتی و ضریب هدایت حرارتی

مقاومت حرارتی و ضریب هدایت حرارتی باید براساس اندازه‌گیری‌های انجام شده مطابق استاندارد بند ۱۹-۳ یا برای فراورده‌های ضخیم مطابق استاندارد بند ۲۰-۳ باشد.

مقاومت حرارتی و ضریب هدایت حرارتی باید مطابق پیوست الف و پیوست پ تعیین شود و توسط تولیدکننده مطابق بندهای زیر اعلام شود:

۱-۱-۲-۵ میانگین دمای مرجع باید 10°C باشد.

۲-۱-۲-۵ مقدار اندازه‌گیری شده باید با سه رقم معنی دار گزارش شود.

۳-۱-۲-۵ مقاومت حرارتی، R_D ، باید همیشه اعلام شود. ضریب هدایت حرارتی، λ_D ، باید در صورت امکان اعلام شود.

۴-۱-۲-۵ مقاومت حرارتی، R_D ، و ضریب هدایت حرارتی اعلام شده، λ_D باید به صورت مقادیر حدی نماینده حداقل ۹۰٪ از تولید، که در تراز اطمینان ۹۰٪ تعیین می‌شود، داده شود.

۵-۱-۲-۵ مقدار ضریب هدایت حرارتی $\lambda_{90/90}$ باید با تقریب $1\text{W}/(\text{m.K})$ ، رو به بالا گرد و به عنوان λ_D در ترازهایی با گامهای $1\text{W}/(\text{m.K})$ اعلام شود.

۶-۲-۵ مقاومت حرارتی اعلام شده، R_D ، باید از ضخامت اسمی، d_N ، و مقدار ضریب هدایت حرارتی مربوط، $\lambda_{90/90}$ محاسبه شود.

۷-۱-۵ مقدار مقاومت حرارتی، $R_{90/90}$ ، هنگامی که از ضخامت اسمی، d_N ، و ضریب هدایت حرارتی مربوط، $\lambda_{90/90}$ ، محاسبه شود باید با تقریب $W \cdot 0.5m^2.K/W$ روبه پایین گرد و به عنوان R_D در ترازهایی با گامهای $W \cdot 0.5m^2.K/W$ اعلام شود.

۸-۱-۵ مقدار، $R_{90/90}$ ، برای فراوردهایی که فقط مقاومت حرارتی آنها مستقیماً اندازه‌گیری می‌شود، باید با تقریب $W \cdot 0.5m^2.K/W$ رو به پایین گرد و به عنوان R_D در ترازهایی با گامهای $W \cdot 0.5m^2.K/W$ اعلام شود.

۲-۲-۵ طول و عرض

طول، a ، و عرض، b ، باید مطابق استاندارد بند ۳-۱ تعیین شود، هیچ نتیجه آزمونی نباید از مقادیر اسمی بیشتر از رواداری‌های ارائه شده در جدول ۱ برای ابعاد مربوط انحراف یابد. فراوردهایی با یک پوشش یا روکش طبیعی باید بدون جدا کردن آنها مورد آزمون قرار گیرند.

جدول ۱- رواداری‌ها برای طول و عرض

ابعاد بر حسب میلی‌متر.

رواداری‌ها		ابعاد
عرض	طول	
$\pm 3/0$	$\pm 5/0$	<1250
$\pm 7/5$	$\pm 7/5$	$1250 - 2000$
-	$\pm 10/0$	$2100 - 4000$
-	$\pm 15/0$	>4000

۳-۲-۵ ضخامت

ضخامت، d ، باید مطابق استاندارد بند ۲-۳ تعیین شود. هیچ نتیجه آزمونی نباید از ضخامت اسمی، d_N ، بیشتر از رواداری داده شده در جدول ۲ برای کلاس ارائه شده در برچسب انحراف یابد.

جدول ۲ - کلاس‌ها برای رواداری‌های ضخامت

ابعاد بر حسب میلی‌متر.

رواداری		ضخامت اسمی
T2	T1	
$\pm 1,5$	$\pm 2,0$	< 50
$\pm 1,5$	- ۲/۰	$50 - 100$
	+ ۳/۰	
$\pm 1,5$	- ۲/۰	> 100
	+ ۵/۰	

۴-۲-۵ گونیا بودن

گونیا بودن باید مطابق استاندارد بند ۳-۳ تعیین شود. انحراف از گونیا بودن در طول و عرض، S_b ، نباید از 10 mm/m فراتر رود. انحراف از گونیا بودن در ضخامت، S_d ، نباید از 2 mm/m بیشتر باشد.

۵-۲-۵ تخت بودن

تخت بودن باید مطابق استاندارد بند ۳-۴ تعیین شود. انحراف از تخت بودن، S_{max} ، نباید از رواداری‌های ارائه شده در جدول ۳ برای ضخامت اسمی متناظر، d_N ، بیشتر باشد.

جدول ۳ - رواداری‌های انحراف از تخت بودن

ابعاد بر حسب میلی‌متر.

رواداری	ضخامت اسمی
$\leq 10,0$	< 50
$\leq 2,5$	$100 \text{ تا } 50$
$\leq 5,0$	> 100

۶-۲-۵ پایداری ابعادی

۶-۲-۱ پایداری ابعادی تحت شرایط آزمایشگاهی نرمال ثابت

پایداری ابعادی تحت شرایط آزمایشگاهی نرمال ثابت (دماه 23°C و رطوبت نسبی 50%) باید مطابق استاندارد بند ۳-۷ تعیین شود. تغییرات نسبی در طول، ΔL ، و در عرض، ΔS_b ، نباید بیشتر از $\pm 0,5\%$ باشد. تغییر کلی در تخت بودن، ΔS ، نباید از مقادیر ارائه شده در جدول ۳ برای ضخامت اسمی متناظر، d_N ، بیشتر باشد.

۲-۶ پایداری ابعادی تحت شرایط رطوبت و دمای معین

پایداری ابعادی تحت شرایط رطوبت و دمای معین باید مطابق استاندارد بند ۳-۸ تعیین شود. آزمون باید بعد از نگهداری آزمونهای برای $48h$ در دمای $C^{\circ} 23 \pm 2$ و رطوبت نسبی $90 \pm 5\%$ انجام شود. تغییرات نسبی در طول، $\Delta\varepsilon_l$ و در عرض، $\Delta\varepsilon_b$ ، نباید از $0.5\% \pm$ بیشتر باشد. تغییر نسبی در ضخامت، Δs ، نیز نباید بیشتر از $1.5\% \pm$ باشد.

هنگامی که از آزمون سختگیرانه‌تری که در بند ۲-۳-۵ شرح داده شده، استفاده شود این آزمون نباید انجام شود.

۷-۲-۵ رفتار خمشی

مقاومت خمشی، σ_b ، باید مطابق استاندارد بند ۳-۱۶ تعیین شود. برای مقاصد حمل و نقل، فراورده‌ها باید دارای مقاومت خمشی بیشتر از $200 kPa$ باشند.

۸-۲-۵ واکنش در برابر آتش

کلاس واکنش در برابر آتش باید مطابق استاندارد بند ۳-۱۷ تعیین شود.

۳-۵ الزامات برای کاربردهای خاص

۱-۳-۵ کلیات

اگر هیچ الزاماتی برای یک خاصیت شرح داده شده در بند ۳-۵ برای فراورده مورد مصرف وجود نداشته باشد، تعیین این خاصیت و اعلام آن توسط تولید کننده مورد نیاز نیست.

۲-۳-۵ پایداری ابعادی تحت شرایط معین

۱-۲-۳-۵ پایداری ابعادی در دمای معین

پایداری ابعادی در دمای معین باید مطابق استاندارد بند ۳-۸ تعیین شود. آزمون باید بعد از نگهداری آزمونهای برای $48h$ در دمای $C^{\circ} 20 \pm 2$ انجام شود. تغییرات نسبی در طول، $\Delta\varepsilon_l$ و عرض، $\Delta\varepsilon_b$ ، نباید از $1.5\% \pm$ بیشتر شود. تغییرات نسبی در ضخامت، Δs ، نباید بیش از $3\% \pm$ باشد.

۲-۲-۳-۵ پایداری ابعادی تحت شرایط رطوبت و دمای معین

پایداری ابعادی تحت شرایط رطوبت و دمای معین باید مطابق استاندارد بند ۳-۸ تعیین شود. این آزمون باید بعد از نگهداری آزمونهای برای $48h$ در دمای $C^{\circ} 20 \pm 2$ و رطوبت نسبی $90 \pm 5\%$ انجام شود. تغییر نسبی در طول، $\Delta\varepsilon_l$ ، عرض، $\Delta\varepsilon_b$ ، و ضخامت، Δs ، نباید از $1.5\% \pm$ بیشتر شود.

-۲-۳-۵ پایداری ابعادی در 20°C

پایداری ابعادی در دمای 20°C - باید مطابق استاندارد بند ۳-۸ تعیین شود. این آزمون باید بعد از نگهداری آزمونهای برای 48h در دمای $(20 \pm 2)^{\circ}\text{C}$ -) انجام شود. تغییر نسبی در طول، $\Delta\epsilon_t$ ، عرض، $\Delta\epsilon_b$ ، و ضخامت، $\Delta\epsilon_d$ ، نباید از $\pm 1,5\%$ بیشتر شود.

۳-۳-۵ مقاومت فشاری

مقاومت فشاری، σ_m ، باید مطابق استاندارد بند ۳-۵ تعیین شود. هیچ نتیجه آزمون مقاومت فشاری، σ_m ، نباید کمتر از مقدار داده شده در جدول ۴ برای تراز اعلام شده، باشد.

جدول ۴ - ترازها برای مقاومت فشاری

الزامات kPa	تراز
≥ 50	CS(Y)50
≥ 100	CS(Y)100
≥ 120	CS(Y)120
≥ 150	CS(Y)150
≥ 175	CS(Y)175
≥ 200	CS(Y)200
≥ 300	CS(Y)300
≥ 400	CS(Y)400

۴-۳-۵ مقاومت کششی عمود بر سطوح

مقاومت کششی عمود بر سطوح، σ_{mt} ، باید مطابق استاندارد بند ۳-۱۰ تعیین شود. مقدار مقاومت کششی عمود بر سطوح باید در ترازهای TR، با گامهای 20kPa اعلام شود. هیچ نتیجه آزمونی نباید کمتر از تراز اعلام شده باشد.

۵-۳-۵ بار متتمرکز

اثرات رفت و آمد باید از طریق تعیین مقاومت فشاری مطابق استاندارد بند ۳-۵ ارزیابی شود.

۶-۳-۵ خزش فشاری

خزش فشاری، ϵ_{ct} ، و کاهش ضخامت کل، i_1 ، باید بعد از حداقل ۱۲۲ روز آزمون در تنش فشاری اعلام شده، σ_c ، در گام‌های معین حداقل $1kPa$ ، تعیین شود و نتایج 30 برابر برونيابی شوند تا ترازهای اعلام شده مطابق استاندارد بند ۹-۳ بdst آید. خزش فشاری باید در ترازهای اعلام شده، i_2 ، و کاهش ضخامت کل باید در ترازهای، i_1 ، با گام‌های 1% در تنش اعلام شده، اظهار شود. هیچ نتیجه آزمونی نباید از ترازهای اعلام شده در تنش اظهار شده بیشتر باشد.

یادآوری ۱- مثال‌هایی برای اعلام ترازهای خزش فشاری به شرح جدول زیر است:

الزامات ٪	تنش اظهارشده kPa	زمان برونيابی سال	زمان آزمون روز	تراز
$i_1 / i_2 \leq i$	σ_c	۱۰	۱۲۲	$CC(i_1/i_2\% / 10)\sigma_c$
$i / i_2 \leq i$	σ_c	۲۵	۳۰۴	$CC(i_1/i_2\% / 25)\sigma_c$
$i / i_2 \leq i$	σ_c	۵۰	۶۰۸	$CC(i_1/i_2\% / 50)\sigma_c$

یادآوری ۲- با ارجاع به کد مشخصه σ_c مطابق بند ۷، برای مثال، تراز اعلام شده $50CC(3/2/10)$ روز، نشان می‌دهد که حداقل 2% برای خزش فشاری و حداقل 3% برای کاهش ضخامت کل بعد از 10 سال برونيابی (یعنی $30 \times 30 = 122$ روز آزمون) تحت یک تنش اعلام شده $50 kPa$ است.

۷-۳-۵ جذب آب

۱-۷-۳-۵ جذب آب کوتاه مدت

جذب آب کوتاه مدت به وسیله غوطه‌ورسازی جزیی، W_p ، باید مطابق استاندارد بند ۱۱-۳ تعیین شود. هیچ نتیجه آزمونی نباید از مقادیر داده شده در جدول ۵ برای تراز اعلام شده بیشتر باشد.

جدول ۵- ترازها برای جذب آب کوتاه مدت بوسیله غوطه‌ورسازی جزیی

الزامات kg/m^2	تراز
$\leq 1,25$	WS1
$\leq 1,00$	WS2
$\leq 0,75$	WS3
$\leq 0,50$	WS4
$\leq 0,25$	WS5

۵-۳-۷-۲ جذب آب دراز مدت بوسیله غوطهور سازی جزیی

جذب آب دراز مدت به وسیله غوطهور سازی جزیی، W_{lp} ، باید مطابق استاندارد بند ۳-۵ تعیین شود. هیچ نتیجه آزمونی نباید از مقادیر داده شده در جدول ۶ برای تراز اعلام شده بیشتر باشد.

جدول ۶ - ترازها برای جذب آب دراز مدت بوسیله غوطهور سازی جزیی

الزامات kg/m^2	تراز
$\leq 3,00$	WL(P)1
$\leq 2,00$	WL(P)2
$\leq 1,50$	WL(P)3
$\leq 1,00$	WL(P)4
$\leq 0,50$	WL(P)5

۵-۳-۸ انتقال بخار آب

خواص انتقال بخار آب باید مطابق استاندارد بند ۳-۱۴ تعیین شود، و به عنوان ضریب مقاومت در برابر نفوذ بخار آب، Z ، برای فراوردهای همگن و به عنوان مقاومت در برابر بخار آب، Z ، برای فراوردهای غیرهمگن یا روکش شده اعلام شود. هیچ نتیجه آزمون Z نباید از تراز اعلام شده، بیشتر باشد و هیچ نتیجه آزمون Z کمتر از مقدار اعلام شده باشد.

۵-۳-۹ چگالی ظاهری

چگالی ظاهری، p_a ، باید مطابق استاندارد بند ۳-۶ تعیین شود. آزمونهای باید مطابق استاندارد بند ۳-۲۲ تثبیت شرایط شوند. تولید کننده باید مقدار اندازه‌گیری شده را به kg/m^3 اعلام کند.

۵-۳-۱۰ مقدار سلول بسته

مقدار سلول بسته، ψ_0 ، باید مطابق استاندارد بند ۳-۲۱ تعیین شود. هرگونه پوشش یا روکش طبیعی باید جدا شود. هیچ نتیجه آزمونی نباید کمتر از ۹۰٪ باشد.

۵-۳-۱۱ آزاد شدن مواد خطرناک

این بخش در دست تهیه است.

۶ روش‌های آزمون

۱-۶ نمونه‌برداری

آزمونه‌ها باید از یک نمونه برداشته شوند، با مساحتی که برای انجام آزمون‌های لازم کافی باشد. وجه کوچک‌تر نمونه نباید کمتر از 30 mm یا فراورده با اندازه کامل، هر کدام که کوچک‌تر است، باشد.

۲-۶ تثبیت شرایط

هیچ نوع تثبیت شرایط ویژه‌ای برای آزمونه‌ها مورد نیاز نیست مگر آنکه در استاندارد روش آزمون مشخص شده باشد به استثناء تعیین چگالی ظاهری و ضریب هدایت حرارتی اولیه. برای تعیین چگالی ظاهری و ضریب هدایت حرارتی اولیه، آزمونه‌ها باید قبل از آزمون مطابق استاندارد بند ۳-۲۲ در دمای $(22 \pm 3)^\circ\text{C}$ و سپس در دمای $(23 \pm 2)^\circ\text{C}$ و رطوبت نسبی $(50 \pm 5)\%$ تثبیت شرایط شوند.

۳-۶ انجام آزمون

۱-۳-۶ کلیات

در جدول ۷ ابعاد آزمونه‌ها، حداقل تعداد آزمونه‌های مورد نیاز برای به دست آوردن یک نتیجه آزمون و هرگونه شرایط ویژه‌ای که نیاز باشد، داده شده است.

۲-۳-۶ مقاومت حرارتی و ضریب هدایت حرارتی

مقاومت حرارتی و ضریب هدایت حرارتی باید مطابق استاندارد بند ۳-۱۹ یا برای فراورده‌های ضخیم مطابق استاندارد بند ۳-۲۰ تحت شرایط زیر تعیین شود:

- در میانگین دمایی $(30 \pm 0.3)^\circ\text{C}$ ،
- بعد از تثبیت شرایط مطابق بند ۶-۲.

یادآوری - مقاومت حرارتی و ضریب هدایت حرارتی را می‌توان در میانگین دماهایی به جز 10°C نیز اندازه‌گیری کرد، شروط بر آنکه دقت رابطه بین دما و خواص حرارتی به خوبی مستند شده باشد.

مقاومت حرارتی و ضریب هدایت حرارتی باید مستقیماً در ضخامت اندازه‌گیری شده تعیین شوند. در صورتی که این امکان وجود نداشته باشد، مقاومت حرارتی و ضریب هدایت حرارتی باید با اندازه‌گیری‌هایی روی ضخامت‌های دیگر فراورده، تعیین شود مشروط بر آنکه:

- فراورده خصوصیات فیزیکی و شیمیایی مشابه داشته و در همان واحد تولیدی ساخته شده باشد،
- و بتوان نشان داد که مطابق استاندارد بند ۳-۲۰ ضریب هدایت حرارتی در محدوده ضخامت‌هایی که محاسبه انجام می‌شود، بیشتر از ۲٪ اختلاف ندارد.

جدول ۷- روش‌های آزمون، آزمونهای شرایط

بعاد بر حسب میلی‌متر.

شرایط خاص	حداقل تعداد اندازه‌گیری‌ها برای بدست آوردن یک نتیجه آزمون	طول و عرض آزمونهای ^۱	روش آزمون	بند	
				عنوان	شماره
-	۱	استاندارد ملی ایران شماره ۸۶۲۱ یا EN12939	استاندارد ملی ایران شماره ۸۶۲۱ یا EN12939	مقاومت حرارتی - ضریب هدایت حرارتی	۱-۲-۵
-	۱	با اندازه کامل	استاندارد ملی ایران شماره ۷۱۱۳	طول و عرض	۲-۲-۵
روش پیوست ب	۱	با اندازه کامل	استاندارد ملی ایران شماره ۷۱۱۴	ضخامت	۳-۲-۵
-	۱	با اندازه کامل	استاندارد ملی ایران شماره ۷۱۱۵	گونیابودن	۴-۲-۵
-	۱	با اندازه کامل	استاندارد ملی ایران شماره ۷۱۱۶	تحت بودن	۵-۲-۵
-	۱	با اندازه کامل	استاندارد ملی ایران شماره ۷۲۹۳	پایداری ابعادی تحت شرایط آزمایشگاهی نرمال ثابت	۶-۲-۵
-	۳	۲۰۰×۲۰۰	استاندارد ملی ایران شماره ۷۲۹۴	پایداری ابعادی تحت شرایط رطوبت و دمای معین	
روش پیوست ب	۳	استاندارد ملی ایران شماره ۷۳۰۲	استاندارد ملی ایران شماره ۷۳۰۲	رفتار خمی	۷-۲-۵
-	استاندارد ملی ایران شماره ۸۲۹۹			واکنش در برابر آتش	۸-۲-۵
-	۳	۲۰۰×۲۰۰	استاندارد ملی ایران شماره ۷۲۹۴	پایداری ابعادی در دمای معین	
-	۳	۲۰۰×۲۰۰	استاندارد ملی ایران شماره ۷۲۹۴	پایداری ابعادی تحت شرایط رطوبت و دمای معین	۲-۳-۵
-	۳	۲۰۰×۲۰۰	استاندارد ملی ایران شماره ۷۲۹۴	پایداری ابعادی در -۲۰°C	

جدول ۷- ادامه

بعاد بر حسب میلی‌متر.

شرایط ویژه	حداقل تعداد اندازه‌گیری‌ها برای به‌دست آوردن یک نتیجه آزمون	طول و عرض آزمونه ^۱	روش آزمون	بند	
				عنوان	شماره
≤ ۵۰ mm	ضخامت	۵	۵۰ × ۵۰	استاندارد ملی ایران ۷۱۱۷	مقاومت فشاری ۳-۳-۵
> ۵۰ mm	ضخامت	۵	۱۰۰ × ۱۰۰	استاندارد ملی ایران ۷۱۱۹	مقاومت کششی عمود برسطوح ۴-۳-۵
-	-	۳	۵۰ × ۵۰	استاندارد ملی ایران شماره ۷۲۹۶	۳-۳-۵ به بند ۵ مراجعه شود. بار متمرکز ۵-۳-۵
≤ ۵۰ mm	ضخامت	۳	۵۰ × ۵۰	استاندارد ملی ایران ۷۱۲۰	خوش فشاری ۶-۳-۵
> ۵۰ mm	ضخامت	۳	۱۰۰ × ۱۰۰	استاندارد ملی ایران شماره ۷۳۰۰	جذب آب کوتاه مدت ۷-۳-۵
روش الف	-	۳	۲۰۰ × ۲۰۰	استاندارد ملی ایران شماره ۷۲۹۹	جذب آب دراز مدت ۸-۳-۵
روش الف-۱	-	۳	۲۰۰ × ۲۰۰	استاندارد ملی ایران شماره ۷۱۱۸	خواص انتقال بخار آب چگالی ظاهری ۹-۳-۵
روش دو	-	۳	۱۰۰ × ۳۰ × ۳۰	EN ISO 4590	مقدار سلول بسته ۱۰-۳-۵
-	-	-	-	۲	آزادسازی مواد خطرناک ۱۱-۳-۵

۱- ضخامت فراورده با اندازه کامل با استثنای بند ۸-۲-۵ و ۱۰-۳-۵

۲- در دست تهیه است.

کد شناسایی برای فراورده باید توسط تولید کننده به دو زبان فارسی و انگلیسی ارائه شود. این کد باید موارد زیر را در برگیرد مگر آن که هیچ الزاماتی برای یک خاصیت شرح داده شده در بند ۳-۵ وجود نداشته باشد.

PF	علامت اختصاری فوم فنلی
ISIRI 10953: 2008	استاندارد ملی ایران شماره ۱۰۹۵۳: سال ۱۳۸۷
Ti	رواداری ضخامت
DS(T+)	پایداری ابعادی در دمای معین
DS(TH)	پایداری ابعادی تحت شرایط رطوبت و دمای معین
DS(T-)	پایداری ابعادی در دمای -20°C
CS(Y)i	مقاومت فشاری
TRi	مقاومت کششی عمود بر سطوح
CC($i_1/i_2/y$) σ_c	خرش فشاری
WSi	جذب آب کوتاه مدت
WL(P)i	جذب آب دراز مدت
MU یا Z	انتقال بخار آب
AD	چگالی ظاهری
CV	مقدار سلول بسته

“z” باید برای نشان دادن تراز یا کلاس مربوط استفاده شود. “ σ_c ” باید برای نشان دادن مقاومت فشاری و “y” برای نشان دادن تعداد سال‌ها استفاده شود.

کد شناسایی برای یک فراورده فوم فنلی با مثال زیر نشان داده می‌شود:

PF	فوم فنلی
ISIRI 10953: 2008	استاندارد ملی ایران شماره ۱۰۹۵۳: سال ۱۳۸۷
T2	کلاس ضخامت T2
DS(T+)	تراز پایداری ابعادی تحت شرایط دمای معین
DS(TH)	تراز پایداری ابعادی تحت شرایط دما و رطوبت معین
DS(T-)	تراز پایداری ابعادی تحت دمای معین
CS(Y)150	تراز مقاومت فشاری ۱۵۰
TR50	مقاومت کششی عمود بر سطوح ۵۰
WS5	تراز جذب آب کوتاه مدت ۵
WL(P)4	تراز جذب آب درازمدت ۴
MU150	تراز ضریب مقاومت در برابر نفوذ بخار آب ۱۵۰
AD40	چگالی ظاهری ۴۰
CV	مقدار سلول بسته

۸ ارزیابی انطباق

تولید کننده یا نماینده مجاز وی باید مسئول انطباق فراورده خود با الزاماتی این استاندارد باشد. ارزیابی انطباق باید مطابق استاندارد بند ۲۴-۳ انجام شود و باید براساس کنترل تولید کارخانه و آزمون‌های انجام شده بر روی نمونه‌های برداشته شده از کارخانه باشد.

اگر تولید کننده‌ای تصمیم بگیرد تا فراورده خود را گروه بندی کند این کار باید مطابق استاندارد بند ۲۴-۳ انجام شود.

حداقل تناوب آزمون‌ها در کنترل تولید کارخانه باید مطابق پیوست ب این استاندارد باشد. هنگامی که آزمون غیرمستقیم انجام می‌شود، همبستگی آن با آزمون مستقیم باید مطابق استاندارد بند ۲۴-۳ ایجاد شود.

تولید کننده یا نماینده مجاز وی باید گواهی نامه یا اظهار نامه انطباق را در صورت لزوم برای پاسخگویی به در خواست کننده، در دسترس قرار دهد.

۹ نشانه‌گذاری و برچسب گذاری

فراورده‌های مطابق با این استاندارد باید به طور واضح نشانه‌گذاری شوند و اطلاعات زیر باید بر روی فراورده یا برومو برچسب یا بر روی بسته‌بندی درج شود:

– استاندارد ملی ایران شماره ۱۰۹۵۳؛ سال ۱۳۸۷؛

– نام فراورده یا سایر مشخصات معرف کالا؛

– نام یا علامت تجاری و نشانی تولید کننده؛

– سال تولید؛

– نوبت کاری یا زمان تولید و کارخانه تولید کننده یا کد رديابي؛

– کلاس واکنش در برابر آتش؛

– مقاومت حرارتی اعلام شده؛

– ضریب هدایت حرارتی اعلام شده،

– ضخامت اسمی؛

– کد شناسایی چنانکه در بند ۷ داده شده است؛

– نوع روکش، در صورت وجود؛

– طول اسمی، عرض اسمی؛

– تعداد قطعات و مساحت در بسته‌بندی در صورت لزوم.

پیوست الف

(الزامی)

تعیین مقادیر اعلام شده مقاومت حرارتی و ضریب هدایت حرارتی

الف-۱ مقدمه

تولیدکننده باید مقادیر اعلام شده برای مقاومت حرارتی و ضریب هدایت حرارتی را تعیین کند. تولیدکننده باید انطباق فراورده با مقادیر اعلام شده را ثابت کند. مقادیر اعلام شده مقاومت حرارتی و ضریب هدایت حرارتی یک فراورده، مقادیر مورد انتظار از این خواص در طول عمر مفید اقتصادی منطقی تحت شرایط عادی هستند، که از طریق داده‌های حاصل از اندازه‌گیری در شرایط مرجع تعیین می‌شوند.

الف-۲ داده‌های ورودی

تولیدکننده باید حداقل ده نتیجه آزمون برای مقاومت حرارتی و ضریب هدایت حرارتی داشته باشد، که از اندازه‌گیری‌های مستقیم داخل کارخانه یا خارج از آن به منظور محاسبه مقادیر اعلام شده مطابق پیوست پ بدست می‌آید. اندازه‌گیری‌های مستقیم ضریب هدایت حرارتی و مقاومت حرارتی باید در فواصل زمانی منظم که ۱۲ ماه آخر را در بر گیرد انجام شود. اگر کمتر از ده نتیجه آزمون در دسترس باشد، این دوره را می‌توان طولانی کرد تا ده نتیجه آزمون بدست آید، اما حداکثر این دوره سه سال است، که در آن، فراورده و شرایط تولید به طور اساسی تغییر نکرده است.

برای فراورده‌های جدید باید ده نتیجه آزمون ضریب هدایت حرارتی یا مقاومت حرارتی به دست آید که در طول یک دوره حداقل ده روزه توزیع شود.

مقادیر اعلام شده باید مطابق روش ارائه شده در پیوست الف-۳ محاسبه و در یک دوره‌ای که بیشتر از سه ماه از زمان تولید نگذشته باشد، دوباره محاسبه شود.

الف-۳ مقادیر اعلام شده

برای استخراج مقادیر اعلام شده، R_D و λ_D ، از مقادیر محاسبه شده $R_{90/90}$ و $\lambda_{90/90}$ باید از اصول داده شده در بند ۱-۲-۵ که شامل شرایط گرد کردن است، استفاده شود.

الف-۳-۱ موردی که مقاومت حرارتی و ضریب هدایت حرارتی اعلام می‌شود

مقادیر اعلام شده، R_D و λ_D ، باید از مقادیر محاسبه شده، $R_{90/90}$ و $\lambda_{90/90}$ استخراج شوند، که با به کارگیری معادله‌های الف-۱، الف-۲ و الف-۳ تعیین می‌شود.

$$\lambda_{90/90} = \lambda_{\text{mean}} + k \times s_\lambda \quad (\text{الف-}1)$$

که در آن:

λ ضریب هدایت حرارتی ۹۰٪ از آزمونهای با ضریب اطمینان ۹۰٪ بر حسب $W/(m.K)$ ؛

λ_{mean} متوسط ضریب هدایت حرارتی بر حسب $W/(m.K)$ ؛

K ضریب مربوط به تعداد نتایج آزمون در دسترس؛

s_λ تخمین انحراف معیار ضریب هدایت حرارتی بر حسب $W/(m.K)$.

$$s_\lambda = \sqrt{\frac{\sum_{i=1}^n (\lambda_i - \lambda_{\text{mean}})^2}{n-1}} \quad (\text{الف-}2)$$

که در آن:

λ_i یک نتیجه آزمون ضریب هدایت حرارتی بر حسب $W/(m.K)$ ؛

λ_{mean} متوسط ضریب هدایت حرارتی بر حسب $W/(m.K)$ ؛

n تعداد نتایج آزمون؛

s_λ تخمین انحراف معیار ضریب هدایت حرارتی بر حسب $W/(m.K)$.

$$R_{90/90} = d_N / \lambda_{90/90} \quad (\text{الف-}3)$$

که در آن:

d_N ضخامت اسمی فراورده بر حسب mm؛

λ ضریب هدایت حرارتی ۹۰٪ از آزمونهای با ضریب اطمینان ۹۰٪ بر حسب $W/(m.K)$ ؛

$R_{90/90}$ مقاومت حرارتی ۹۰٪ از آزمونهای با سطح اطمینان ۹۰٪ بر حسب $m^2.K/W$.

الف-۲-۳ موردی که تنها مقاومت حرارتی اعلام می‌شود

مقدار اعلام شده، R_D ، باید از مقدار محاسبه شده، $R_{90/90}$ ، گرفته شود، که با استفاده از معادله الف-۴ و الف-۵ تعیین می‌شود.

$$R_{90/90} = R_{\text{mean}} + k \times s_R \quad (\text{الف-}4)$$

که در آن:

R_{mean} میانگین مقاومت حرارتی بر حسب $m^2.K/W$

K ضریب مربوط به تعداد نتایج آزمون در دسترس؛

s_R تخمین انحراف معیار مقاومت حرارتی بر حسب $m^2.K/W$

$R_{90/90}$ مقاومت حرارتی ۹۰٪ از آزمونهای با سطح اطمینان ۹۰٪ بر حسب $m^2.K/W$

$$s_R = \sqrt{\frac{\sum_{i=1}^n (R_i - R_{mean})^2}{n-1}} \quad (\text{الف-5})$$

که در آن:

R_i یک نتیجه آزمون مقاومت حرارتی بر حسب $m^2.K/W$

R_{mean} میانگین مقاومت حرارتی بر حسب $m^2.K/W$

n تعداد نتایج آزمون؛

s_R تخمین انحراف معیار مقاومت حرارتی بر حسب $m^2.K/W$

جدول الف-1- مقادیر k برای فاصله رواداری ۹۰٪ یک طرفه با تراز اطمینان ۹۰٪

k	تعداد نتایج آزمون
۲,۰۷	۱۰
۲,۰۱	۱۱
۱,۹۷	۱۲
۱,۹۳	۱۳
۱,۹۰	۱۴
۱,۸۷	۱۵
۱,۸۴	۱۶
۱,۸۲	۱۷
۱,۸۰	۱۸
۱,۷۸	۱۹
۱,۷۷	۲۰
۱,۷۴	۲۲
۱,۷۱	۲۴
۱,۷۰	۲۵
۱,۶۶	۳۰
۱,۶۲	۳۵
۱,۶۰	۴۰
۱,۵۸	۴۵
۱,۵۶	۵۰
۱,۴۷	۱۰۰
۱,۳۹	۳۰۰
۱,۳۶	۵۰۰
۱,۳۲	۲۰۰۰

برای سایر اعداد نتایج آزمون، از استاندارد بند ۲۵-۳ یا درون یابی خطی استفاده کنید.

پیوست ب
(الزامی)
کنترل تولید کارخانه

جدول ب-۱- حداقل تناوب انجام آزمون فراورده

حداقل تناوب آزمون ^۱	بند	
	عنوان	شماره
یکبار هر دو سال (مقدار زمان مند) یکبار در روز (مقدار اولیه)	مقاومت حرارتی و ضریب هدایت حرارتی	۱-۲-۵
۴h	طول و عرض ^۲	۲-۲-۵
۴h	ضخامت ^۳	۳-۲-۵
۴h	گونیا بودن ^۴	۴-۲-۵
۴h	تخت بودن ^۴	۵-۲-۵
آزمون نوع اولیه ^۳	پایداری ابعادی تحت شرایط آزمایشگاهی نرمال ثابت	۶-۲-۵
آزمون نوع اولیه ^۳	پایداری ابعادی تحت شرایط رطوبت و دمای معین	
آزمون نوع اولیه ^۳	رفتار خمی	۷-۲-۵
جدول ب-۲	واکنش در برابر آتش	۸-۲-۵
یکبار در روز	پایداری ابعادی در دمای معین	
آزمون نوع اولیه ^۳	پایداری ابعادی تحت شرایط رطوبت و دمای معین	۲-۳-۵
آزمون نوع اولیه ^۳	پایداری ابعادی در دمای -20°C	
۲۴h	مقاومت فشاری	۳-۳-۵
آزمون نوع اولیه ^۳	مقاومت کششی عمود بر سطوح	۴-۳-۵
به بند ۳-۵ مراجعه کنید.	بار متمرکز	۵-۳-۵
آزمون نوع اولیه ^۳	خرش فشاری	۶-۳-۵
یکبار در سال	جذب آب کوتاه مدت	
یکبار در سال	جذب آب دراز مدت	۷-۳-۵
یکبار در سال	خواص انتقال بخار آب	۸-۳-۵
یکبار در روز	چگالی ظاهری	۹-۳-۵
یکبار هر ۱۸۰ روز	مقدار سلول بسته	۱۰-۳-۵
^۴	آزاد سازی مواد خطرناک	۱۱-۳-۵
۱- حداقل تناوب‌های آزمون که در نتایج آزمون بیان می‌شود، باید بعنوان حداقل برای هر واحد/ خط تولید تحت شرایط پایدار در نظر گرفته شود. علاوه بر تناوب‌های آزمون که در بالا داده شده است، آزمون خواص مربوط فراورده باید تکرار شود، هنگامیکه تغییرات پا اصلاحاتی انجام گیرد، که احتمالاً بر انطباق فراورده اثر گذارد. برای خواص مکانیکی تناوب‌های آزمون داده شده مستقل از تغییر فراورده است. علاوه بر آن تولید کننده باید مقررات داخلی برای تنظیم فرآوری مربوط به این خواص را هنگامیکه فراورده تغییر می‌کند وضع کند.		
۲- آزمون بر روی فراورده نهایی انجام شود.		
۳- به استاندارد بند ۳-۲ مراجعه شود.		
۴- در دست تهیه است.		

جدول ب-۲-حداقل تناوب‌های انجام آزمون فراورده برای خصوصیات واکنش در برابر آتش

حداقل تناوب آزمون ^۱								بند		
آزمون غیر مستقیم ^۳								عنوان	شماره	
اجزا ^{۴ و ۵}				فراورده		آزمون مستقیم ^۲		کلاس	۸-۲-۵	
غیر اصلی	اصلی	روش آزمون	روش آزمون	تناوب	روش آزمون	تناوب	روش آزمون	واکنش	در برابر آتش	
تناوب	روش آزمون	روش آزمون	روش آزمون	روش آزمون	روش آزمون	روش آزمون	روش آزمون	در برابر آتش	آزمون ^۶	
-	-	-	-	-	-	یکبار در هر سه ماه ^۷ یا یکبار هر دو سال و آزمون غیر مستقیم	استاندارد ملی ایران شماره ۸۰۸۱	A1	بدون آزمون ^۶	
-	-	-	-	-	-	یکبار هر دو سال و آزمون غیرمستقیم	استاندارد ملی ایران شماره ۷۲۷۱-۲ و استاندارد ملی ایران شماره ۷۲۷۱-۵ و EN13823	A1		
-	-	-	-	-	-	یکبار هر دو سال و آزمون غیر مستقیم	استاندارد ملی ایران شماره ۷۲۷۱-۲ و استاندارد ملی ایران شماره ۷۲۷۱-۵ و EN13823	A2		
-	-	-	-	-	-	یکبار هر دو سال و آزمون غیر مستقیم	استاندارد ملی ایران شماره ۷۲۷۱-۴ و استاندارد ملی ایران شماره ۷۲۷۱-۵ و EN13823	B C D		
-	-	یکبار در روز	یکبار در کننده	روش تولید در روز	یکبار در روز	روش تولید کننده	یکبار هر ماه یا یکبار هر دو سال و آزمون غیرمستقیم ^۸	استاندارد ملی ایران شماره ۷۲۷۱-۴ و EN13823		
-	-	-	-	-	-	روش تولید کننده	یکبار هر هفته یا یکبار هر دو سال و آزمون غیرمستقیم			
-	-	-	-	یکبار در روز	یکبار در روز	روش تولید کننده	یا یکبار هر دو سال و آزمون غیرمستقیم			

ادامه جدول ب-۲-حداقل تناوب‌های انجام آزمون فراورده برای خصوصیات واکنش در برابر آتش

حداقل تناوب آزمون ^۱								بند	
آزمون غیر مستقیم ^۳								عنوان	شماره
اجزا ^{۵ و ۶}				فراورده				آزمون مستقیم ^۲	
غیر اصلی	اصلی			تناوب	روش آزمون	روش آزمون	تناوب	روش آزمون	کلاس واکنش در برابر آتش
تناوب	روش آزمون	روش آزمون	روش آزمون	روش آزمون	روش آزمون	روش آزمون	روش آزمون	روش آزمون	۸-۲-۵
-	-	-	-	-	-	-	یکبار در هفته	استاندارد ملی ایران شماره ۷۲۷۱-۴	
-	-	-	-	یکبار در روز	روش تولید کننده	یا یکبار در دو سال و آزمون غیرمستقیم			E
-	-	-	-		-		-	-	F

یادآوری - همه کلاس‌های واکنش در برابر آتش ممکن است برای فراورده‌های مطابق این استاندارد کاربرد نداشته باشند.

۱- حداقل تناوب‌های آزمون، که در نتایج آزمون بیان می‌شود، باید بعنوان حداقل برای یک گروه فراورده‌ها برای هر واحد/خط تولید تحت شرایط پایدار در نظر گرفته شود. علاوه بر تناوب‌های آزمون که در بالا ارائه شده‌است، آزمون خواص مربوط فراورده باید تکرار شود هنگامیکه تغییرات با اصلاحات انجام شده احتمال دارد بر انطباق فراورده اثر گذارد.

۲- آزمون مستقیم ممکن است توسط طرف سوم یا توسط تولید کننده انجام گیرد.

۳- آزمون غیر مستقیم ممکن است یا بر روی فراورده یا بر روی اجزاء آن انجام گیرد.

۴- تعاریف:

- جزء اصلی: ماده‌ای است که قسمت اصلی یک فراورده غیر همگن را تشکیل می‌دهد. یک لایه با جرم در واحد مساحت $1,0 \text{ kg/m}^2$ یا ضخامت $\geq 1,0 \text{ mm}$ جز اصلی در نظر گرفته می‌شود.

- جزء غیراصلی: ماده‌ای است که قسمت اصلی یک فراورده غیر همگن را تشکیل نمی‌دهد. یک لایه با جرم در واحد مساحت $1,0 \text{ kg/m}^2 < 1,0 \text{ mm}$ جز غیر اصلی در نظر گرفته می‌شود.

۵- در مورد جزء گواهی شده، تناوب یکبار در هر محموله آن جزء است.

۶- موادی بعنوان کلاس A واکنش در برابر آتش در نظر گرفته می‌شوند، که به آزمون (خصوصیات واکنش در برابر آتش) نیاز نداشته باشند.

۷- فقط برای فراورده‌های بدون روکش.

۸- آزمون غیر مستقیم فقط در مورد فراورده‌هایی که در سیستم یک برای گواهی انطباق واکنش در برابر آتش قرار گیرند امکان پذیر است، با دارای طرف صلاحیت‌داری که همبستگی با آزمون مستقیم را تأیید کند، باشد.

پیوست پ

(الزامی)

تعیین مقادیر زمان‌مند ضریب هدایت حرارتی و مقاومت حرارتی

۱- کلیات پ

این پیوست شامل فراورده‌های فوم فنلی، با روکش یا بدون آن، با ضخامت تا ۲۰۰ mm است. این پیوست شامل دو روش برای تعیین مقادیر زمان‌مند مقاومت حرارتی و ضریب هدایت حرارتی است. این روش‌ها برای پیش‌بینی مقدار میانگین زمان برای ۲۵ سال است. روش‌های زمان‌مندی برای فراورده‌های فوم فنلی که با استفاده از مواد دمنده با وزن ملکولی زیاد تولید شده‌اند معتبراند، این مواد اساساً در فراورده‌ها برای دوره‌های زمانی کاملاً بیش از آنچه برای عمر اقتصادی منطقی مورد نیاز است باقی می‌ماند، چنان‌چه در راهنمای فراورده ساختمانی مربوط داده می‌شود.

روش ۱ : ورقه کردن- برای همه فراورده‌های همگن با مقدار سلول بسته بیش از ۱۰٪ مناسب است. یک فراورده هنگامی همگن در نظر گرفته می‌شود که اختلاف چگالی بین ورقه‌های به دست آمده از نمونه مورد آزمون کمتر یا مساوی ۱۰٪ باشد.

روش ۲ : زمان‌مندی حرارتی- برای همه فراورده‌های با روکش یا بدون آن که با هیدروکلروفلوروکربن‌ها (LBL2)، هیدروکلروکربن‌ها (LBL2/Pنتان، با خصوصیات زیر مناسب است:

- مقدار سلول بسته بیشتر یا برابر ۹۰٪، که مطابق بند ۳-۵ تعیین می‌شود.
- چگالی ظاهری مساوی یا بیشتر از 35kg/m^3 ، که مطابق بند ۳-۵ تعیین می‌شود.
- مقاومت فشاری مساوی یا بیشتر از ۱۰۰ kPa، که مطابق بند ۳-۵ تعیین می‌شود.
- گاز داخل سلول، که باید مطابق پیوست ت-۳ مشخص شده باشد.

این پیوست فراورده‌های دارای کمتر از ۱۰٪ سلول بسته را در بر نمی‌گیرد. ضریب هدایت حرارتی این فراورده‌ها باید مطابق بند ۶-۳ تعیین شود.

پ-۲ آماده سازی نمونه مورد آزمون

پ-۲-۱ نمونه برداری

نمونه مورد آزمون باید از فراورده با اندازه کامل که حداقل ۷ روز و حدکثر ۵۰ روز از زمان تولید آن گذشته باشد برداشته شود.

پ-۲-۲ ابعاد

نمونه مورد آزمون را باید چنان انتخاب کنید که ابعاد مساحت آن کمتر از آنچه در استاندارد بند ۱۸-۳ مشخص شده که متناظر با ضخامت فراورده یا برابر حدکثر ضخامت فراورده است، نباشد. حدکثر اندازه نمونه مورد آزمون باید $800 \text{ mm} \times 600 \text{ mm}$ باشد.

پ-۳-۱ تثبیت شرایط

نمونه مورد آزمون باید مطابق استاندارد بند ۲۱-۳ در دمای $21^{\circ}\text{C} \pm 2^{\circ}$ و سپس در دمای $23^{\circ}\text{C} \pm 2^{\circ}$ و رطوبت نسبی $(50 \pm 5)\%$ تثبیت شرایط شوند. برای فراورده‌های بدون روکش، حدکثر زمان تثبیت شرایط در دمای $20^{\circ}\text{C} \pm 2^{\circ}$ نباید بیشتر از ۱۴ روز باشد.

پ-۳ تعیین مقدار اولیه ضریب هدایت حرارتی

مقدار ضریب هدایت حرارتی اولیه نمونه مورد آزمون باید از اندازه‌گیری مقاومت حرارتی استخراج شود:

- نمونه مورد آزمون را برای اندازه‌گیری مقاومت حرارتی مطابق بند پ - ۲ آماده کنید.
- مقاومت حرارتی نمونه مورد آزمون را مطابق بند ۲-۳-۶ اندازه‌گیری کنید.
- مقدار ضریب هدایت حرارتی اولیه را با تقریب $1\text{W}/(m.K) \pm 0.000$ گزارش کنید.

پ-۴ تعیین مقدار ضریب هدایت حرارتی زمان‌مند

پ-۴-۱ روش ۱: ورقه کردن

پ-۴-۱-۱ آماده سازی آزمونهای (ورقهای)

لبه‌های نمونه مورد آزمون را برای اطمینان از جهت یافته‌گی صحیح چیدمان ورقه‌های آزمونه بعد از برش، نشانه‌گذاری کنید.

نمونه را به آزمونهای (ورقهای) به ضخامت $10 \pm 1 \text{ mm}$ ببرید. ورقه باقی‌مانده با ضخامت کمتر از ۹mm را استفاده نکنید.

یادآوری- روش بریدن نباید آسیب مهمی در آزمونهای (ورقه‌ها) ایجاد کند. از یک اره نواری که سرعت و دندانهای آن بهینه شده باشد، می‌توان به عنوان وسیله برش استفاده کرد.

پ-۲-۱-۴ تعیین مقدار ضریب هدایت حرارتی اولیه آزمونهای (ورقه‌ها)

آزمونهای (ورقه‌ها) را در جهت درست با چیدن ورقه‌های آزمونه در کمتر از ۳h از زمان برش دوباره سوار کنید و مقدار ضریب هدایت حرارتی اولیه را که باید از اندازه‌گیری مقاومت حرارتی استخراج شود تعیین کنید. آزمون را در کمتر از ۸h پس از برش شروع کنید:

- مقاومت حرارتی آزمونه را مطابق بند ۲-۳-۶ اندازه‌گیری کنید.
- مقدار ضریب هدایت حرارتی اولیه آزمونهای (ورقه‌ها) را با تقریب $1W/(m.K)$ گزارش کنید.

پ-۲-۱-۵ شرایط زمانمندی

آزمونهای منفرد (ورقه‌ها) را در دمای $23 \pm 2^\circ C$ و رطوبت نسبی $50 \pm 5\%$ برای یک دوره زمانی متناظر با ضخامت داده شده در جدول پ-۱ زمانمند کنید.

جدول پ-۱ - زمان‌های آزمون برای ضخامت‌های فراورده

زمان آزمون	ضخامت
روز	mm
90 ± 2	۲۰ - ۷۰
50 ± 1	$> 20 - 120$
30 ± 1	> 120

پ-۲-۱-۶ تعیین مقدار ضریب هدایت حرارتی زمانمند

آزمونهای (ورقه‌ها) را بعد از زمانمندی مطابق بند پ-۲-۳-۶، باید در جهت درست دوباره سوار کرد، و مقدار ضریب هدایت حرارتی زمانمند را اندازه‌گیری کرد:

- مقاومت حرارتی آزمونهای (ورقه‌ها) زمانمند را مطابق بند ۲-۳-۶ اندازه‌گیری کنید.
- مقدار ضریب هدایت حرارتی زمانمند تصحیح نشده آزمونهای (ورقه‌ها) را با تقریب $1W/(m.K)$ گزارش کنید.

پ-۲-۱-۷ تصحیح لایه‌های سطحی آسیب دیده

برش نمونه مورد آزمون به آزمونهای (ورقه‌ها) مقدار سلول باز روی سطح ماده مورد آزمون را افزایش خواهد داد. این امر باعث کاهش ضخامت مؤثر آزمونهای (ورقه‌ها) می‌شود. برای تصحیح

این کاهش ضخامت مؤثر، مقدار ضریب هدایت حرارتی اولیه نمونه مورد آزمون را که مطابق بند پ-۳ تعیین شده از مقدار ضریب هدایت حرارتی اولیه آزمونهای (ورقهای) که مطابق بند پ-۴-۱-۴ تعیین شده کم کنید.

تصحیح سلول‌های سطحی آسیب دیده نباید بیش از $1W/(m.K)$ باشد.

پ-۴-۶ گزارش مقدار ضریب هدایت حرارتی زمان‌مند

مقدار ضریب هدایت حرارتی زمان‌مند تسریع شده باید به عنوان مقدار ضریب هدایت حرارتی به دست آمده از توده آزمونهای (ورقهای)، ثابتیت شرایط و دوباره سوار شده مطابق بند پ-۴-۱-۴ که ضریب تصحیح لایه سطحی آسیب دیده مطابق بند پ-۵-۱ از آن کم شده، گزارش شود. مقدار ضریب هدایت حرارتی زمان‌مند تصحیح شده آزمونهای (ورقهای) را با تقریب $1W/(m.K)$ را با تقریب $1W/(m.K)$ گزارش کنید.

پ-۴-۲ روش ۲: زمان‌مندی حرارتی

پ-۴-۱ نمونه مورد آزمون

نمونه مورد آزمون باید شامل هرگونه پوشش، روکش و غیره باشد و باید بعد از آماده سازی مطابق بند پ-۲ در ضخامت فراورده مورد آزمون قرار گیرد.

پ-۴-۲ شرایط زمان‌مند کردن

آزمونه باید برای 175 ± 5 روز در دمای $(70 \pm 2)^\circ C$ و سپس در دمای $(23 \pm 2)^\circ C$ و رطوبت نسبی $(50 \pm 5)\%$ ثابت شرایط شود تا مطابق استاندارد بند ۲۱-۳ به وزن ثابت برسد.

پ-۴-۳ تعیین مقدار ضریب هدایت حرارتی زمان‌مند

مقدار ضریب هدایت حرارتی زمان‌مند نمونه مورد آزمون، باید از مقاومت حرارتی اندازه‌گیری شده، استخراج شود:

- مقاومت حرارتی نمونه مورد آزمون زمان‌مند را مطابق بند ۲-۳-۶ اندازه‌گیری کنید.
- مقدار ضریب هدایت حرارتی زمان‌مند را با تقریب $1W/(m.K)$ گزارش کنید.

مقدار ضریب هدایت حرارتی زمان‌مند تسریع شده برای فراوردهای بدون روکش یا با روکش‌های نفوذ پذیر باید $0.002 W/(m.K)$ ، و برای فراوردهای با روکش‌های مقاوم در برابر نفوذ باید $0.001 W/(m.K)$ ، برای به دست آوردن مقدار میانگین زمان ۲۵ سال افزایش یابد.

خصوصیت مقاومت در برابر نفوذ روکش همچنین می‌تواند اثبات شده باشد، اگر فراورده روکش شده (حداکثر اندازه نمونه $600 \text{ mm} \times 800 \text{ mm}$ و حداکثر ضخامت 50 mm) هنگامی که برای (175 ± 5) روز در دمای $(70 \pm 2)^\circ C$ مورد آزمون قرار می‌گیرد، باید افزایش ضریب هدایت حرارتی از $1W/(m.K)$ بیشتر باشد.

تولید کننده باید ماده دمنده مورد استفاده در فراورده را در صورت درخواست اعلام کند.

یادآوری ۱- روکش‌های با ترازهای نفوذ اکسیژن کمتر از $4,5\text{cm}^3 \text{ در } 24\text{h}$ در 1m^2 هنگامی که مطابق استاندارد بند ۲۶-۳ (میزان انتقال گاز اکسیژن از میان فیلم و ورق پلاستیک با استفاده از یک حسگر گرماسنجی در دمای 20°C) اندازه‌گیری شود را می‌توان غیرقابل نفوذ در نظر گرفت.

یادآوری ۲- ماده دمنده را می‌توان با آزمون مطابق پیوست ت مشخص کرد.

پ-۶ اعلام مقاومت حرارتی و ضریب هدایت حرارتی

پ-۶-۱ کلیات

تغییر آماری آنچنان که در پیوست الف برای اعلام مقاومت حرارتی و ضریب هدایت حرارتی مورد نیاز است باید با استفاده از مقادیر ضریب هدایت حرارتی اولیه و زمان‌مند محاسبه شود. مقادیر اولیه باید مطابق بند پ-۳ و مقادیر زمان‌مند مطابق بند پ-۴-۱-۶ یا بند پ-۴-۲-۳ تعیین شود.

پ-۶-۲ گروه‌بندی فراورده

تولید کننده باید یکی از موارد زیر را اعلام کند:

- مقادیر حرارتی جداگانه برای هر فراورده منفرد و هر ضخامت منفرد و سپس تعیین مقدار $\lambda_{90/90}$ هر ضخامت برای هر فرآورده، یا - مقدار حرارتی برای یک فراورده یا گروه فراورده شامل همه یا محدوده‌ای از ضخامت‌ها با استفاده از مقدار $\lambda_{90/90}$ فراورده یا گروه فراورده متناظر با محدوده ضخامت. گروه‌های فراورده جداگانه باید برای فراوردهای بدون روکش، با روکش نفوذ پذیر یا روکش مقاوم در برابر نفوذ ایجاد شوند.

تولید کننده باید اعلام کند آیا گروه‌ها و اندازه گروه‌ها را تولید خواهد کرد. مقادیر حرارتی تعیین شده، فراوردهای نازک، متوسط و ضخیم باید آمارهای فراورده یا گروه فراورده را شامل شود که یک محدوده ضخامت یا محدوده کامل را دربر می‌گیرد. حداقل ۱۰ مقدار زمان‌مند باید در هر گروه فراورده تعیین شود.

پ-۶-۳ مقادیر اولیه ضریب هدایت حرارتی مورد استفاده برای محاسبه مقادیر $R_{90/90}$ و $\lambda_{90/90}$

پ-۶-۳-۱ روش ۱: ورقه کردن

$$\lambda_{90/90} = \lambda_{\text{mean},i} + k_i \times s_{\lambda,i} + \Delta\lambda_s \quad (\text{پ-۱})$$

که در آن:

$\lambda_{90/90}$ ضریب هدایت حرارتی٪ ۹۰٪ از آزمونهای با ضریب اطمینان٪ ۹۰٪ بر حسب $\text{W}/(\text{m.K})$

$\lambda_{\text{mean},i}$ متوسط مقادیر ضریب هدایت حرارتی اولیه بر حسب $\text{W}/(\text{m.K})$

k_i تعداد نتایج آزمون ضریب هدایت حرارتی اولیه؛

$s_{\lambda,i}$ تخمین انحراف معیار ضریب هدایت حرارتی اولیه در مدت ۹۰ روز بعد از تولید بر حسب $\text{W}/(\text{m.K})$

$\Delta\lambda_s$ نمو زمانمندی ضریب هدایت حرارتی چنانچه به روش ورقه کردن تعیین شود بر حسب $\text{W}/(\text{m.K})$.

$$R_{90/90} = d_N / \lambda_D \quad (\text{پ-۲})$$

که در آن:

d_N ضخامت اسمی فراورده بر حسب mm

λ_D ضریب هدایت حرارتی اعلام شده بر حسب $\text{W}/(\text{m.K})$

$R_{90/90}$ مقاومت حرارتی٪ ۹۰٪ از آزمونهای با سطح اطمینان٪ ۹۰٪ بر حسب $\text{m}^2.\text{K/W}$

پ-۶-۳-۲ روش ۲ (زمانمندی حرارتی)

$$\lambda_{90/90} = \lambda_{\text{mean},i} + k_i \times s_{\lambda,i} + \Delta\lambda_a \quad (\text{پ-۳})$$

که در آن:

$\lambda_{90/90}$ ضریب هدایت حرارتی٪ ۹۰٪ از آزمونهای با ضریب اطمینان٪ ۹۰٪ بر حسب $\text{W}/(\text{m.K})$

$\lambda_{\text{mean},i}$ متوسط مقادیر ضریب هدایت حرارتی اولیه بر حسب $\text{W}/(\text{m.K})$

K_i تعداد نتایج آزمون ضریب هدایت حرارتی اولیه؛

$s_{\lambda,i}$ تخمین انحراف معیار ضریب هدایت حرارتی اولیه در مدت ۹۰ روز بعد از تولید بر حسب $\text{W}/(\text{m.K})$

$\Delta\lambda_a$ نمو زمانمندی ضریب هدایت حرارتی بر حسب $\text{W}/(\text{m.K})$

$$R_{90/90} = d_N / \lambda_D \quad (\text{پ-۴})$$

که در آن:

d_N ضخامت اسمی فراورده بر حسب mm

λ_D ضریب هدایت حرارتی اعلام شده بر حسب $\text{W}/(\text{m.K})$

$R_{90/90}$ مقاومت حرارتی٪ ۹۰٪ از آزمونهای با سطح اطمینان٪ ۹۰٪ بر حسب $\text{m}^2.\text{K/W}$

پ-۶-۴ مقادیر ضریب هدایت حرارتی زمان‌مند مورد استفاده برای محاسبه مقادیر $\lambda_{90/90}$ و $R_{90/90}$

$$\lambda_{90/90} = \lambda_{\text{mean},i} + k_a \times s_{\lambda,a} \quad (\text{پ-5})$$

که در آن:

$\lambda_{90/90}$ ضریب هدایت حرارتی٪ ۹۰ از آزمونهای با ضریب اطمینان٪ ۹۰ بر حسب $\text{W}/(\text{m.K})$:

$\lambda_{\text{mean},i}$ متوسط مقادیر ضریب هدایت حرارتی اولیه بر حسب $\text{W}/(\text{m.K})$:

k_a تعداد نتایج آزمون ضریب هدایت حرارتی زمان‌مند شده؛

$s_{\lambda,a}$ تخمین انحراف معیار ضریب هدایت حرارتی زمان‌مند بر حسب $\text{W}/(\text{m.K})$.

$$R_{90/90} = d_N / \lambda_D \quad (\text{پ-6})$$

که در آن:

d_N ضخامت اسمی فراورده بر حسب mm

λ_D ضریب هدایت حرارتی اعلام شده بر حسب $\text{W}/(\text{m.K})$:

$R_{90/90}$ مقاومت حرارتی٪ ۹۰ از آزمونهای با سطح اطمینان٪ ۹۰ بر حسب $\text{W}/\text{m}^2 \cdot \text{K/W}$.

پیوست ت
(اطلاعاتی)
خواص اضافی

ت-۱ کلیات

تولیدکننده می‌تواند اطلاعاتی را درباره خواص اضافی زیر (جدول ت-۱) انتخاب کرده، ارائه دهد. این اطلاعات، در صورت لزوم برای فراورده و کاربرد آن، باید به عنوان مقادیر حدی برای هر نتیجه آزمون بدست آمده از روش آزمون مرجع، نمونه برداری و ثبیت شرایط مطابق جدول ت-۱، ارائه شود.

ت-۲ مقاومت برشی

مقاومت برشی ۱ باید مطابق استاندارد بند ۳-۱۸ تعیین شود. اگر مقاومت برشی اعلام می‌شود، هیچ نتیجه آزمونی نباید کمتر از مقدار اعلام شده، SS باشد.

ت-۳ ترکیب گاز سلول

ترکیب گاز سلول باید مطابق کروماتوگرافی گازی تعیین شود.

جدول ت-۱- روش‌های آزمون، آزمونه‌ها، تنظیم شرایط و حداقل تناوب‌های آزمون

ابعاد بر حسب میلی‌متر.

کنترل تولید کارخانه	شرایط و بیژه	حداقل تعداد اندازه‌گیری‌ها برای بدست آوردن یک نتیجه آزمون	طول عرض آزمونه ۱	روش آزمون	بند	
					عنوان	شماره
حداقل تناوب آزمون فراورده ^۲		دو	×۵۰ ۲۵۰	استاندارد ملی ایران شماره ۷۳۰۳	مقاومت برشی	ت-۲
آزمون نوع اولیه ^۳				کروماتوگراف گازی ^۴	ترکیب گاز سلول	ت-۳

۱- ضخامت فراورده با اندازه کامل
 ۲- در مورد اظهار خواص آنچه که مربوط است.
 ۳- به استاندارد بند ۲۳-۳ مراجعه شود.
 ۴- مرجع:

S Lohmeyer, G Muller. "Determination of the cell gas amount and composition in polyurethane foams", Journal for Cooling Tecnic and Air Conditioning (Kaltetechnik Klimatisierung), 22nd year, volum 3 (1970) , pages 291-295.

ICS: 91.100.60

صفحة : ٣٣
